GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România și străinătate:

Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 64. Mercurĭ, 19 (31) Martie. 1886.

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei".

Cu 1 Aprilie 1886 st. v., s'a început **unŭ nou abonamentŭ**, la care învitămŭ pe toțĭ onorații amic și sprijinitorĭ ai foiei nóstre.

Prețulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ **3 fl.**
„ șése „ 6 „
„ unŭ anŭ 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale.**

Abonațilorŭ de pân'acum li-se recomanda a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fâșiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arèta și posta ultimă.

Administrațiunea.

Brașovŭ 18 Martie 1886.

Scimŭ că in afacerea Rumeliei orientale Italia a fostŭ făcutŭ o propunere mijlocitóre, spre a împăca pe prințulŭ Bulgariei cu puterile europene. Italia sĕ fi propusŭ adecă a se ḍice în convențiă: „guvernulŭ Rumeliei orientale va fi încredințatŭ prințului, care guvernéză Bulgaria." Astfelŭ ar fi fostŭ numitŭ prințulŭ Bulgariei guvernatorŭ generalŭ pentru Rumelia, fără ca sĕ i se amintéscă numele séu sĕ se stabiléscă vr'unŭ terminŭ pănă la care sĕ dureze guvernarea sa. Prințulŭ Alexandru s'ar fi mulțămitŭ cu acéstă propunere, dér Rusia s'a opusŭ, cu tóte că ea însășĭ o făcuse la începutŭ.

După cea mai nouă scire a „Agenției Havas" celelalte puterĭ s'au alăturatŭ la părerea Rusiei și au respinsŭ cu tótele propunerea Italiei, somândŭ pe prințulŭ Bulgariei și pe guvernulŭ sĕu de a se supune clausule stabilite în protocolulŭ dela Constantinopolŭ, care prevede numirea lui, ca guvernatorŭ alŭ Rumeliei, numai pe cincĭ anĭ cu condițiunea, ca reînoinrea numirei sĕ fiă dependentă dela învoirea tuturorŭ puterilorŭ, conformŭ articulului XVII alŭ tractatului de Berlinŭ.

Se vede că și de astădată puterile au fostŭ conduse de temerea, ca nu cumva sĕ se compromiță așa ḍisa „unitate de acțiune" între statele marĭ europene, și de aceea s'au grăbitŭ a se conforma și de astădată dorinței Rusiei. Va sĕ ḍică totŭ Rusia predomină acțiunea diplomatică în Orientŭ, deși deocamdată mai multŭ în sensŭ negativŭ.

Agenții diplomaticĭ ai puterilorŭ au amenințatŭ pe prințulŭ Alexandru și pe guvernulŭ sĕu, că la casŭ când nu s'ar supune voinței puterilorŭ europene, aceste vorŭ trece simplu asupra întregei afacerĭ la ordinea ḍilei.

Nu scimŭ cum sĕ înțelegemŭ acestŭ pasagiu din telegrama de aḍĭ dela Sofia, dér décă puterile au de gândŭ în casulŭ din urmă a regula cestiunea uniunei bulgare fără consimțĕmêntulŭ poporului bulgarŭ și alŭ Domnitorului sĕu, atuncĭ se va crea „unităţii" Europei o situațiune fórte dificilă și periculósă.

Cine scie ce se va puté întêmpla în Rumelia orientală și ce va mai întreprinde prințulŭ Alexandru, décă în adevĕrŭ tóte dorințele lui arŭ fi paralisate printr'unŭ dictatŭ alŭ puterilorŭ!

Incordarea între prințulŭ Alecsandru și între Țarulŭ în locŭ de a se slăbì devine pe ḍi ce merge mai acută. Scirile mai nouĕ din Bulgaria vorbescŭ de agitațiunĭ rusescĭ în Bulgaria, carĭ au de scopŭ de a submina posițiunea prințului Alecsandru și de a nimicì simpatiele, ce și le-a căștigatŭ prin eroismulŭ și înțelepțiunea sa dovedită cu ocasiunea ultimului rĕsboiŭ. Aceste agitațiunĭ au luatŭ dimensiunĭ așa de marĭ, încâtŭ guvernulŭ din Sofia s'a vĕḍutŭ constrênsŭ de a desavua în modŭ indirectŭ pretinsele simpatii ale poporului bulgarŭ pentru Rusia.

S'a lățitŭ chiar faima, că prințulŭ rusescŭ de Leuchtenberg ar fi desemnatŭ ca urmașŭ alŭ lui Alecsandru. De altă parte se vorbesce, că amicii prințului Alecsandru l'ar consilia sĕ se proclame elŭ însușĭ de Rege alŭ Bulgariei-unite, rĕḍimându-se pe armată, pentru ca astfelŭ sĕ scape cu o singură lovitură de urmările periculóse ale agitațiunilorŭ rusescĭ.

Ce-i dreptŭ, faimele de felulŭ acesta trebuescŭ primite cu mare reservă, deórece ele potŭ fi scornite și de una séu cealaltă dintre puterile, carĭ țesŭ la pânza intrigelorŭ în Orientŭ. Dér unde nu este focŭ nu ese fumŭ și credemu că nu greșimŭ décă vomŭ constata, că fierberea e mare în Bulgaria.

Paralelŭ cu acéstă fierbere merge iritațiunea și agitațiunea în Grecia. E aprópe de mintea omului, că Grecia sĕ aștéptă tocmai la ivirea unorŭ neînțelegerĭ între puterĭ și la isbucnirea óre-cărorŭ turburărĭ în Bulgaria, ca sĕ se profite de ele. Situațiunea în afacerea uniunei bulgare este așadér aḍĭ nu mai puținŭ ca înainte cu șése lunĭ câtŭ se póte de critică.

Interpelarea lui Neményi.

In ședința dela 27 Martie a camerei deputațilorŭ din Pesta, deputatulŭ Neményi a adresatŭ guvernului o interpelare în afacerea tractatului de comerțŭ cu România, „Interpelantulŭ vede că de sigurŭ reînoirea convențiunei pănă la 1 Iunie a devenitŭ imposibilă. Causele nu suntŭ nicĭ greșelele guvernelorŭ nicĭ opinia publică din monarchia nóstră. Deosebirea în tractarea acestorŭ lucrurĭ în monarchia nóstră și în vechia Româniă se vede în fie-care ḍi. Interpelantulŭ ḍice că, deși în cei ḍece anĭ din urmă s'au ridicatŭ multe plângerĭ în contra guvernului română, a cărui procedere nemotivată a vătămatŭ interesele legitime ale comerciului nostru, totușĭ opiniunea publică a monarchiei a tractatŭ cu deplină obiectivitate acestŭ obiectŭ și a ținutŭ séma de țéra vecină. Și cu tóte astea în România e o agitațiune fără frêu, chiar și în camere, ca și cum România ar avea sĕ declare rĕsboiu vamalŭ.

›Acestea arată la ce ne putemŭ aștepta în viitorŭ dela o țéră, care a dovedítŭ atâta volniciă în timpulŭ duratei tractatului, fără sĕ'șĭ împlinéscă datoriile internaționale. Autoritățile vamale române au supusŭ totă comunicațiunea nóstră celorŭ mai aspre vexațiunĭ; justiția română n'a oferitŭ destulŭ scutŭ supușilorŭ nostri, nicĭ persónei, nicĭ averei; în contra și în disprețulŭ tractatului s'au întrodusŭ octroărĭ și s'au formatŭ statute orășenescĭ, cu ținta d'a confisca libertatea comercială a supușilorŭ ungarĭ; avantagele nouĕ ni s'au scuturatŭ, bucurându-se numai cealaltă parte de ele. Preferŭ o stare fără tractatŭ, deși e de doritŭ reînoirea tractatului, décă ni sĕ dau garanții îndestulitóre. Unŭ rĕsboiu vamalŭ între România și Austro-Ungaria ar aduce folóse Germaniei și Angliei, nu sciu însĕ ce folóse ar aduce României.

›Nereînoindu-se tractatulŭ pănă la 1 Iunie, ni se va acorda unŭ timpŭ provisoriu de 40 ḍile, și dela 10 Iulie guvernulŭ românŭ ne va aplica tarifulŭ autonomŭ, care e o complectă prohibițiune, și décă vomŭ considera trecutulŭ, acea lege ni-o va aplica asupra nóstră fără nicĭ o considerațiune. Legea nóstră din contră nu e destulŭ de aspră, dér ne dă voiă sĕ facemŭ escepțiunĭ pentru casurĭ ca celŭ cu România. Efectele se vorŭ vedé, mai cu sémă că și România espórtă mai esclusivŭ producte, ce esportămŭ și noi, prin urmare eschiderea lorŭ de pe teritoriulŭ nostru s'ar saluta cu bucuriă. Decĭ opiniunea publică trebue sĕ fiă liniștită, că guvernulŭ îșĭ va face datoria, acesta-i scopulŭ interpelării mele, pe care o adresezŭ ministrului de comerțŭ:

›1) Prelungi se-va tractatulŭ celŭ vechiu chiar și peste durata obicĭnuitelorŭ 40 de ḍile? 2) Décă nu, ce mĕsurĭ va lua ministrulŭ în contra sistemului românŭ de prohibițiune, și anume contra tarifului autonomŭ? 3) Ne póte lămuri ministrulŭ despre actuala stare a tractărilorŭ și despre motivele ce le-au întârḍiatŭ? — Interpelarea s'a înmânatŭ ministrului de comerțŭ.‹

Kossuth și femea romana.

(Scrisórea a doua.)

(Fine.)

Collegno al Baraccone, 10 Maiŭ 1877.

Dér décă credĭ D-ta, că o circulațiă mai viă în vinele ungurimei valachisate séu aplecate spre valachisare din Transilvania o va puté efectui, fără nicĭ o aplicare a altorŭ ajutóre laterale numai introducerea de învĕțătorĭ maghiarĭ: atuncĭ D-ta eșcĭ în rătăcire. *Căcĭ pusă în față acéstă activitate cu aceea a vatrei părintescĭ, resaltatulŭ nu va fi maghiarisarea băețilorŭ valachĭ ai poporului valachisatŭ, ci aceea, — că și învĕțătorulŭ maghiarŭ se va valachisa* Sĕ scii D-ta că așa are sĕ se întêmple.

Nu ḍicŭ eu, că nu este lipsă de învĕțătorulŭ maghiarŭ. Ba este, și încă fórte mare. Lipsă neevitabilă. Nicĭ chiar aceea nu o ḍicŭ, că asta aparține primelorŭ nóstre agende. Numai aceea o ḍicŭ, că această metodă trebue sĕ meargă mână în mână cu alte lucrărĭ. Căcĭ de altmintrea nu ne va duce la scopŭ. Suntŭ multe lucrurĭ, carĭ fără dascălŭ nu se potŭ îndeplini. E o forță mare și binecuvêntată acésta. E faurulŭ viitorului patriei nóstre. Dér în punctulŭ limbei și naționalității, preotulŭ dela altarulŭ vetrei pĕrintescĭ: *mama*, face mai multŭ ca 10 învĕțătorĭ.

De almintrea problema e de natură purŭ practică, la care numai referințele date potŭ da îndigitările necesare. Că am înțelesŭ lucrulŭ corectŭ în privința comunelorŭ valachisate, despre asta vĕ va convinge practica lucrului; dér unde sângele maghiarŭ nu s'a perdutŭ încă, ci stă numai amorțitŭ, așteptându sĕ fiă pusŭ în mișcare: *acolo póte* că ar puté ajuta și învĕțătorulŭ maghiarŭ.

Și tocmai pentru aceea, te rogŭ sĕ nu trecĭ așa ușorŭ, cu vederea peste idea de a procede după trebuință, când într'unŭ locŭ, când într'altulŭ. Sĕ-mĭ credĭ pracsei căștigate în lunga mea viață, — este unŭ metodŭ fórte practicŭ acesta. Ajungĭ cu elŭ multŭ mai departe, decâtŭ cu începuturĭ grandióse

D-ta ḍicĭ, că nu e esecutabilŭ, fiindcă ›nu are cine sĕ-lŭ esecuteze,‹ Asta sĕ n'o mai ḍicĭ. Pulsate et aperietur vobis.‹ Se află, numai trebue căutațĭ*!* Căcĭ dór tocmai în aplicarea intereselorŭ locale ca pârghii în punerea în lucrare a forței inerte, consistă metodica unei activitățĭ sociale cu șanse de reușită.....

Kossuth susține, că tóte națiunile de aḍĭ ale Europei s'au formatŭ prin amestecŭ, și încă unŭ amestecŭ atâtŭ de variu și mare, încâtŭ poporulŭ geneticŭ, care a servitŭ de basă și care i-a datŭ nume națiunei cutare, e de totŭ disparentŭ representatŭ în sênulŭ popórĕlorŭ de aḍĭ. Sentimentulŭ de rassă, dise elŭ, este resultatulŭ tipului colectivŭ a națiunei formate prin amalgamisarea atâtorŭ elemente străine. Apoi continuă astfelŭ:

Că D-ta, ca cetățeanŭ ungarŭ dér de origine German, în patria D-tale, în Ungaria, te-ai desvoltatŭ întru Maghiarŭ cu unŭ putericŭ sentimentŭ de rassă, — de aicĭ eu nu potŭ deduce, că precum asta la D-ta ca individŭ e o naturală desvoltare, ar fi și la popórĕle formate prin amestecŭ totŭ asemenea, și că prin urmare ar fi unŭ lucru firescŭ, ca maghiarimea în țéra sa proprie se valachiséză în masse. Asta din urmă nu e desvoltare, ci o părăginire națională, pe care numai lipsa sestimentului de rassă o póte esplica, precând casulŭ celŭ dintêi este o simplă adoptare socială, în fața căreia aducerea aminte la originea genetică a individului dispare. *Celŭ ce trăiesce în Ungaria ca cetățeanŭ ungarŭ și se semte aplecatŭ de a trăi în viața tipică colectivă a patriei sale, acela — lucru fórte firescŭ — trebue sĕ adopteze tipulŭ istoricŭ (celŭ maghiarŭ) alŭ patriei sale, afară décŭ cumva nu e dusmanulŭ ideei, ca Ungaria sĕ rĕmână și pentru viitorŭ totŭ Ungariă.*

De când limba maghiară 'și-a reocupatŭ terenulŭ, ce era dominatŭ în viața publică de cea latină, din ḍi în ḍi mai viu se dovedesce afirmațiunea mea de mai susŭ și pretutindenĭ lucrulŭ stă totŭ astfelŭ. Fiecare națiune ce forméză unŭ statŭ, primesce în sînulŭ sĕu necontenitŭ elemente singuratice de veniturĭ, fără ca împregiurarea aceasta sĕ însemne decădința sentimentului de rassă alŭ acelei națiunĭ, căreia individulŭ a aparținutŭ de origine.

Cu unŭ cuvêntŭ este unŭ lucru formațiunea din elemente micste a națiunilorŭ; altŭ lucru acomodarea singuraticilorŭ la tipulŭ istoricŭ alŭ patriei lorŭ; și earășĭ cu totulŭ altceva este valachisarea în masse a po-

porului maghiarŭ în propria sa patriă maghiară; nicĭ unŭ necs causalŭ, nicĭ o analogiă faptică între aceste trei nu esistă.

Kossuth nu împărtăşesce vederile lui Herman, că curentulŭ de estindere alŭ omenimei de către răsăritŭ spre apusŭ ar fi o lege firéscă. Elŭ în genere nicĭ nu o póte admite ca lege. Vĕdĕndŭ în sfêrşitŭ că prea s'a abătutŭ dela obiectŭ adauge:

In sfêrşitŭ aceste numai întru atâtŭ se ţinŭ de obiectulŭ nostru, întru câtŭ d-ta din ele ai dedusŭ pentru nascerea şi stângerea sentimentului de rassă, acea lege; că curentulŭ din ostŭ spre vestŭ alŭ omenimii face amalgamisărĭ continue, stêrpindŭ pe de o parte, şi formândŭ **nouĕ** individualitățĭ pe de altă parte.

Din punctŭ de vedere obiectivŭ, am sĕ-ţĭ observŭ aci, că amestecarea Valachilorŭ din Ardélŭ cu maghiarimea de acolo e împreunată în stêrpirea acestora, dér o nouĕ individualitate nu se forméză, ci simplu numai Maghiarii devinŭ Valachĭ...

Colonisatorii „par excellence" ai omenimei, Englesii, câtŭ se amestecă cu alte popóre pe acelŭ mare teritoriu din jurulŭ pămêntului întregŭ, dér nouĕ individualitățĭ naționale nicăirĭ n'au creatŭ; crează staturĭ nouĕ, carĭ au interese nouĕ, de multe orĭ străine de ale lorŭ, dér naționalitățĭ nouĕ ei nu au produsŭ; şi curiosŭ, în vreme ce Englesii îşĭ risipescŭ limba cu atâta uşurință în cele mai espuse depărtărĭ, — acasă la ei nu le-a succesŭ sĕ amalgamiseze nicĭ massele stabile ale Francesilorŭ din Jersey şi Guernsee, şi nicĭ cele ale Celților din Wales — **pe când valachimea Ardealului e în stare sĕ valachiseze pe Maghiarii din ţéra lorŭ proprie. Celţii din Wales nu au sucumbat culturei englese, ér pe Maghiarii din Ardealŭ îi absórbe necultura valachă!"...**

Kossuth combate tóte părerile lui Otto Herman esmise ca motivele séu ca esplicările faptului, — care lui Kossuth, deşi nu se îndoiesce pe faţă, nu vrea sĕ i intre în capŭ — că Ungurii ardelenĭ se valachiseză. Şi spre încheiere reasuméză astfelŭ:

In scurtŭ, eu sunt convinsŭ că tóte aceste nu esplică valachisarea în Ardealŭ. Nimicirea sentimentului de rassă o esplică. Ei, dér acésta prin ce se esplică? Nu se póte face spontaneu ca bureţii după plóiă. Ei, dér ce o esplică? *Femeia o esplică. Soţia valachă, mama valachă...*

Ruth din testamentulŭ vechiu îi ḑicea sócră-si: poporulŭ tĕu va fi alŭ meu poporŭ, D ḑeulŭ tĕu, alŭ meu Dumneḑeu. *Maghiarulŭ valachisatŭ alŭ Ardealului n'a ḑisŭ aşa, dér a făcutŭ întocmai...*

Şi 'şĭ luară fiii Ungurului fete valache de femei; şi poporulŭ acestora alŭ lorŭ poporŭ se făcù; şi D-ḑeulŭ lorŭ alŭ lorŭ D-ḑeu. Atâta-i totŭ. *Mama valachă a adusŭ apoi la îndeplinire, ceea ce soţia valachă a începutŭ.*

Isvorulŭ ne indigitéză medicamentele. *Eu aşă începe lucrulŭ în localitatea aceea, care s'a valachisatŭ aşa de repede dela 1848 încóce, încâtŭ i-au mai rĕmasŭ numai 10 case. Cu darurĭ de nuntă în valóre de câteva mii de florinĭ, împărţiţĭ în carnevalulŭ viitorŭ sĕrbătoresce între 12 părechĭ ce se vorŭ cununa, şi cu unŭ învĕţătoriŭ maghiarŭ cu familiă, eu a'şĭ remaghiarisa tótă comuna...* Kossuth.

SCIRILE ḐILEI.

O telegramă din *Timişóra* către ›P. Ll.‹ spune, că ministerulŭ pretinḑĕndŭ, ca textulŭ unguresců alŭ statutelorŭ institutului de banĭ ›Timişiana‹ sĕ trécă de celŭ autenticŭ, adunarea generală dela 25 Martie n. a numitului institutŭ de bancă a atacatŭ violentŭ disposiţiunea ministrului. In urmă, adunarea a luatŭ cu tóte astea o hotărîre în sensulŭ pretenţiunei ministrului. — Tóte înzadarŭ, nu papă ministerulŭ după ce'i lasă gura apă, ci va rĕmâné cu âtulŭ uscatŭ.

—x—

In *Vêrşeţŭ* a apărutŭ unŭ ḑiarŭ maghiarŭ subvenţionatŭ de guvernŭ. Ḑiarulŭ va avea menirea sĕ facă propagandă pentru ›idea de statŭ maghiarŭ" şi sĕ lăţéscă gustulŭ de cetire maghiară între Valachĭ şi Sêrbĭ, aşa ne spune ›Egyetértés‹. — Valahii şi Sêrbii vorŭ fi aşa de cu minte sĕ 'şĭ citéscă scrierile lorŭ, au destule, nu e nevoiă tocmai de ale „patrioţilorŭ‹ de monopolŭ.

—x—

Simeonŭ Moldovanŭ, subjude regescŭ la judecătoria din *Vêrşeţŭ*, a fostŭ transferatŭ totŭ în acea calitate în Károlyfalva, în pustietatea Ungariei, unde nicĭ pomană nu este de Românĭ. — Tóte înzadarŭ.

—x—

In *Becicherecul-mare* „reuniunea de cultură maghiară" a înfiinţatŭ unŭ cursŭ de limba maghiară, pentru rĕspândirea limbei maghiare în acele cercurĭ nemaghiare. „Egyetértés‹ ḑice, că astfelŭ de catedre s'au înfiinţatŭ şi în Pojunŭ, Şopronŭ, Timişóra, Sibiu, Braşovŭ ş. a. şi speră că reuniunile cele multe de cultură maghiară nu vorŭ înceta d'a înfiinţa astfelŭ de cursurĭ cu scopŭ de a deştepta în toţĭ spiritulŭ ›patrioticŭ‹. — N'avemŭ nevoiă de elŭ. Unŭ omŭ fără demnitate va fi acelŭ Nemaghiarŭ, care va simţi nevoia d'a învĕţa „patriotismŭ‹ dela şovinişti.

—x—

›Patrioţii‹ din *Sigetulŭ Marmaţiei* au hotărîtŭ, ca toţĭ sĕ ţină câte unŭ toastŭ în birturĭ şi carĭ nu vorŭ vorbi bine sĕ plătéscă 1 fl. pentru „Kulturegylet". Aşa a păţit'o unŭ notarŭ săracŭ, care vrĕndŭ nevrĕndŭ trebui sĕ plătéscă 1 fl.— Éta unŭ nou mijlocŭ d'a bea până plouă în numele ›culturei‹ şi ›patriotismului‹. Batjocură!

—x—

Cassa oraşului *Iabluma*, comitatulŭ *Trencinŭ*, fù spartă de către trei individĭ din Silesia, carĭ la gara Teschen fură prinşĭ. Suma cea enormă ce au furat'o nu s'a găsitŭ la ei.

—x—

Imediatŭ după sĕrbătorile Sf. Paştĭ unŭ însemnatŭ numĕrŭ de *familii israelite* din *Iaşĭ* vorŭ pleca la *America*. Comitete suntŭ instituite pentru acestŭ scopŭ şi facŭ tóte inlesnirile posibile, ca cei săracĭ sĕ pótă pleca şi cu puţinŭ. Pe lângă acésta, preţulŭ drumului e redusŭ la mai multŭ de jumĕtate. Placarde suntŭ deja lipite în uliţĭ, prin carĭ se vestesce tuturora de a fi gata de drumŭ după Paştĭ. Numĕrulŭ familiilorŭ care plécă ar fi, după ›Opiniunea‹, numai din oraşulŭ Iaşĭ de câteva sute.

—x—

D-şóra *Elena Teodorini* a fostŭ obiectulŭ unei primirĭ splendide şi entusiaste la Craiova. O mulţime imensă de lume i-a eşitŭ înainte şi i-a făcutŭ o adevĕrată ovaţiune dela gară şi până în oraşŭ.

—x—

Regimentulŭ de geniu a transportatŭ Joi, scrie „Românulŭ‹, la gara de Nordŭ 24 hacheurĭ (trăsurĭ marĭ, carĭ servescŭ la transportulŭ vaselorŭ pe carĭ se construiescŭ podurile militare). De aci ele vorŭ fi trimise la Brăila unde geniulŭ are 2 companii de pontonierĭ. Construcţiunea acestorŭ hacheurĭ este escelentă. Pontonierii începŭ a se echipa după modelulŭ din statele cele mai înaintate.

—x—

Ministrulŭ română de rĕsboiu a însărcinatŭ o comisiune de oficerĭ superiorĭ, scrie „Rĕsboiulŭ", ca sĕ examineze sistemulŭ nou de revolverŭ inventatŭ de d. căpitanŭ Dimancea. Acelaşĭ ministru va presenta camerei unŭ proiectŭ de lege pentru reorganisarea flotilei.

—x—

Ḑilele trecute, a încetatŭ din viéţă, în Bucurescĭ, femeia Safta Antonescu, din suburbia Bărbătescu Nou, strada Viiorŭ No. 7, în vêrstă de 120 anĭ. Ea a fostŭ măritată în două rêndurĭ, şi dela bărbatulŭ celŭ de alŭ doilea are unŭ băiatŭ care trăesce şi este în vêrstă de 81 anĭ, sănĕtosŭ şi în stare de a'şĭ agonisi hrana.

—x—

Prin *Orşova* mai alaltăerĭ au fostŭ transportate 33 lăḑĭ marĭ în Bulgaria. In aceste lăḑĭ se aflau mai multe instrumente pentru facere de fortificaţiunĭ şi vr'o câteva tunurĭ sistemŭ Krupp.

—x—

Guvernulŭ italianŭ va da unŭ premiu de 10,000 lire aceluia, care va deslega tema: Cum s'ar puté împedeca sporirea casurilorŭ de orbire? In Italia aprópe la 30,000 individĭ îşĭ perdŭ vederea în totŭ anulŭ

—x—

Pentru restabilirea ordinei în *Belgia*, consiliulŭ miniştrilorŭ a luatŭ hotărîrea, ca sĕ chieme sub arme pe reserviştii concediaţĭ. Greva lucrătorilorŭ ia dimensiunĭ fórte marĭ. Mai multe ciocnirĭ s'au întêmplatŭ între soldaţĭ şi greviştĭ.

Emigrarea din causa miseriei.

De pe Săcaşiu, 24 Martie 1886.

Era o vreme când Secaşenii noştri erau pismuiţĭ de fraţii lorŭ Românĭ din Sibiiŭ şi până 'n Orĕştiă, de aci până în Cetatea de Baltă şi până pe la Mediaşŭ. Şi de ce? Numai de aceea, că ei erau unicĭ în felulŭ lorŭ, ei voiau ca totŭ ei sĕ fiă fruntea, cu vitele lorŭ în têrgurĭ, cu bucatele, cu productele lorŭ în pieţe şi cu nevestele şi fetele lorŭ, la ospeţe, la jocŭ şi la petrecerĭ. Şi aveau dreptate Secaşienii noştri. Boi ca ai lorŭ nu găseai în tóte têrgurile, gândeai că-sŭ spălaţĭ în lapte dulce, sĕ nu te fi uitatŭ cu ochĭ réi la ei. Grâne ca ale lorŭ nu mai găseai. Neguţătorulŭ de grâne nu se da în têrgŭ cu omulŭ până nu-lŭ întreba că de unde-i?... scia elŭ bine de unde-i grâulŭ bărbonatŭ ca mazărea, roşu ca jăraticulŭ şi alesŭ ca pe masă; de departe i-o spunea, că e crescutŭ pe vatra Săcaşiului, e cernutŭ şi alesŭ de Secăşiene, cum sciu ele sĕ facă lucrurile, ca sĕ nu le fiă bărbaţilorŭ lorŭ ruşine între streinĭ... Şi apoi nicĭ bărbaţilorŭ lorŭ nu le era ruşine cu nevestele şi fetele lorŭ, nu, căcĭ când îmbracă ele portulŭ lorŭ celŭ răpitorŭ, de departe-ţĭ fură ochii, îţĭ împedecă paşii, îţĭ încrucişéză drumulŭ, îţĭ turbură minţile ér inima ţĭ-o fură, ca şi când te-ai afla în grădina fermecată a ḑânelorŭ din poveste. Ce sĕ facĭ, aşa'sŭ Secăşenele dela firea lorŭ, aşa a vrutŭ D-ḑeu sĕ fiă ele! Aşa au fostŭ Secaşienele, aşa suntŭ aḑĭ, şi aşa vorŭ fi pururea, căcĭ ce-ţĭ dă firea, ţĭ-a datŭ pentru veciă, nu ţĭ-o mai póte lua nicĭ prietinu, nicĭ duşmanu.

Mai de demultŭ în oraşele de prin prejurŭ pentru Secăşienĭ era locŭ anumitŭ, unde sĕ stea ei la têrgulŭ de ţéră cu vitele lorŭ, şi era mândru Tîrnoveanulŭ, séu Mureşianulŭ care se putea vîrî printre ei. Neguţătorii de boi când veneau între Secăşienĭ apoi séu le cumpĕrau toţĭ boii, séu nicĭ unulŭ. Şi apoi sĕ şti, că décă nu se vindeau vitele Secăşienilorŭ, nu era bine, era lipsă de banĭ în ţéră. Când unŭ têrgŭ se prevedea a fi slabŭ se ḑicea: ajĭ nicĭ Secăşienii nu vêndŭ

Tóte acestea îmĭ vinŭ în minte când mĕ uitŭ la lucrurile de acum, la acele despre carĭ vreau sĕ vĕ scriu d-le Redactorŭ. Au trecutŭ vremile cele bune, au trecutŭ căcĭ s'a schimbatŭ lumea, s'au schimbatŭ ómenii s'au schimbatŭ aşa de tare încâtŭ sĕ învieze cei ce au muritŭ înainte de asta cu 20 de anĭ, şĭ-arŭ face el de ei mórtea.

Şi de ce era atuncĭ mai bine ca acum? D'apoi de acea, căcĭ stăpânirea era mai bună, era mai cu tragere

FOILETONŬ.

O privire asupra literaturei poporale.

Mai ḑilele trecute mĕ preumblamŭ prin têrgŭ şi trecĕndŭ pe lângă nesce şetre, din întêmplare vĕḑuĭ mulţime de ómenĭ adunaţĭ la unŭ locŭ — îmbulḑindu-se sĕ cumpere ceva! 'Mĭ grăbescŭ paşii, ca sĕ întêlnescŭ pe unŭ omŭ în vêrstă. Ce vinde acolea nene? — Cărţĭ, domnule, fù rĕspunsulŭ! Şi dumnea-ta ai cumpĕratŭ una, cum vĕdŭ?! — Da! am luatŭ şi eu una că-sŭ eftine şi ne mai trece din vreme, citindŭ în ele copii noştri în aceste serĭ lungĭ de érnă, — ne mai trece de ălŭ năcasŭ!

Ce carte îşĭ cumpĕră omulŭ, mĕ veţĭ întreba póte? — Unŭ romanŭ, o scriere sensaţională de colportagiu alŭ cărei subiectŭ întunecatŭ era unŭ tâlcharŭ, care, după ce comisese atâtea ş'atâtea crime oribile, îşĭ curmase ticălósa sa viaţă aicĭ pe pămêntŭ prin a se sinucide spre a nu cădea în mânile justiţiei, care-lŭ aştepta de multŭ cu furcile gata! Ce i-am spusŭ eu, credŭ, că mĕ va ţiné minte!...

Cine din noi nu-şĭ aduce aminte cu înfiorare de acele librării ambulante, carĭ nepedepsite încă de lege şi de opinia publică colportéză totŭ felulŭ de scrierĭ anonime carĭ de carĭ mai veninate şi carĭ arŭ merita sĕ se arunce în focŭ; éră autorii lorŭ sĕ se tragă la rĕspundere şi sĕ se pedepséscă, pentru că au vătĕmatŭ în modŭ criminalŭ *maiestatea nevinovăţiei* omului tinerŭ. Am convingerea, că este o datoriă săntă pentru orice omŭ, care doresce sĕ fiă folositorŭ societăţii, în care se mişcă, sĕ combată bărbătesce astfelŭ de scrierĭ ce corompŭ şi strică moralulŭ poporului.

Mĕ sêmţŭ obligatŭ şi eu la rândulŭ meu ca în marginile puterilorŭ mele sĕ ḑicŭ şi eu unŭ cuvêntŭ în acéstă materiă, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, că de anĭ 20 servescŭ ţĕrei şi naţiei mele ca învĕţătorŭ — avêndŭ ocasiune în acestŭ şirŭ lungŭ de anĭ a vedé de aprópe relele, de carĭ suferimŭ.

Unŭ bărbatŭ fórte eruditŭ cu marĭ merite pentru scólă, ḑise mai deunăḑile la órecare ocasiune, că lectura tinerimii este în consecinţele sale d'o influinţă decisivă pentru educaţiunea şi instrucţiunea ulterióră a viitorului cetăţianŭ. Deşi potŭ fi toţĭ convinşĭ despre adevĕrulŭ acesta— mai cu semă cei anume chiămaţĭ d'a se ocupa cu luminarea poporului — cu tóte acestea — cu durere profundă trebue sĕ constateze despre aceste lecturĭ, că suntŭ încă unŭ cooperatorŭ indirectŭ pentru educaţiunea ulterióră a tinerimii nóstre şi a poporului în genere, care nu esaminéză nicĭodată din nesciinţă — orĭ din rea voinţă, că óre ofere acestŭ cooperatorŭ în educarea tinerelorŭ generaţiunĭ *o hrană sănătósă séu nesănătósă? !* Părinţii şi peste totŭ casa părintéscă în genere cu puţine şi onorabile escepţiunĭ stăruescŭ într'o negligenţă vrednică de osânditŭ în acestŭ punctŭ decisivŭ întru completarea educaţiunii nóstre ulteriórе culturale. Carte sĕ fiă, c'o fi scrisŭ celŭ care a făcut'o, cum a făcut'o! Aşa raţionéză cei mai mulţĭ dintre ómenii noştri în naivitatea şi simplitatea lorŭ. Te mirĭ apoi, că de unde a putută căpĕta copilulŭ micŭ şi junele, omulŭ de curêndŭ însuratŭ şi bĕtrânulŭ atâtea cugetărĭ scrintite, atâtea sensurĭ deşuchiate, ce se manifestă fapte, şi apariţiunĭ stranie în purtarea lorŭ ḑilnică, lipsite de orice fundamentŭ moralŭ religiosŭ, carĭ potŭ avé urmările cele mai periculóse pentru societate şi chiar pentru viitorulŭ unui poporŭ.

Aci, că ne este vorba d'o literatură pentru tinerimea nóstră şi pentru poporŭ în genere, sĕ nu crédă, că pentru mulţimea op rilorŭ de acéstă natură — inundaţĭ fiind de ele — n'amŭ scí de unde sĕ începemŭ mai întêiu. Intr'o astfelŭ de situaţiune s'ar găsi póte unŭ Francesŭ séu vr'unŭ Germanŭ, carĭ au opurĭ de acéstă categoria legionŭ. La noi însĕ lucrulŭ este fórte uşorŭ. Este cu atâtŭ mai uşorŭ, cu câtŭ unŭ recensemêntŭ statisticŭ ne-ar încuragea sĕ începemŭ discuţiunea fórte degrabă şi fără multă gândire — neavêndŭ nicĭ sĕ alegemŭ — nicĭ sĕ culegemŭ multŭ. (Va urma).

de inimă cătră țĕrănime, cătră Românĭ, mai vedeai și Românĭ de ai noștri prin deregătoriile țĕrei; ómenii stăpânirei erau ómenĭ de aceia, carĭ țineau multŭ ca sĕ îndestuléscă pe toțĭ, carĭ dela Dumnedeu au fostŭ avisațĭ a trăi la olaltă în acéstă țéră, și-'șĭ dau sângele și munca, pentru binele și ridicarea ei! Nu erau atâtea dărĭ, dér acelea se administrau mai bine și cu mai bunŭ folosŭ pentru țéră. Nu erau atâtea legĭ, si nu cu atâtea sucitur, nu cu atâta vicleniă făcute ca cele de adĭ Bagŭ samă după ómenĭ mergŭ și legile. Alțĭ ómenĭ făceau legile atuncĭ, și alțĭ acum; alții le tălmăceau atuncĭ, și alții acum.

O jale adêncă ce mi-a învelitŭ totŭ sufletulŭ meu mĕ face sĕ prindŭ condeiulŭ în mână și sĕ scriu aceste șire. Suntŭ vaetele, suntŭ țipetele de durere ale țĕranilorŭ noștri, carĭ aduși la sapă de lemnŭ de stăpânire, 'șĭ părăsesŭ cu grămada vatra părintéscă și plécă pribegindŭ în lume sĕ-șĭ câștige pânea pentru câte dile vorŭ mai avé. Segregările le-au luatŭ imașiulŭ (pășunatulŭ) boilorŭ, așa încâtŭ sătenilorŭ nu le-a rĕmasŭ atâta câtŭ sĕ șĭ mai pótă ține vitele trebuinciose la purtarea economiei. Comasările le-au luatŭ locurile (nu înțelegŭ la tóte comunele pe Sĕcașŭ căcĭ încă nu s'a făcutŭ pe totŭ loculŭ comosare) cele bune, ba și cele rele scurtându-i îngrozitorŭ, căcĭ ce li'sŭ bune locurile, décă nu mai au vite cu ce sĕ le lucre, ér puținulŭ ce le-a mai rĕmasŭ ne avênd cu ce-lŭ mai lucra nu mai produce atâta cu câtŭ se acopere înfricoșatele dărĭ pe lângă hrana de tóte dilele; și așa după restanța de câțiva anĭ Statulŭ intabuléză ce-a mai remasŭ, ér bietulŭ țĕranŭ se vede deodată desmoștenitŭ, se uită cu jale, cu durerea în sufletŭ, cu lacrimile în ochĭ și cu suspinulŭ în pieptŭ și plânge dicêndŭ: »Nu am pâne nu am sare, Tóte le-a dusŭ darea mare. — N'am nicĭ casă n'am nicĭ masă, Numai sufletulŭ în óse.« Nu este comună din întregŭ ținutulŭ nostru, din care sĕ nu plece în tótă septĕmâna câte 2—3 familii cu copii micĭ cătră România. In cerculŭ pretorialŭ alŭ Cunței migrațiunea a luatŭ astfelŭ de dimensiunĭ marĭ încâtŭ l'a pusŭ pe gândurĭ pe D-lŭ szolgabirĕu, și din satŭ în satŭ a âmblatŭ ca sĕ se convingă că ce e causa de poporulŭ 'șĭ părăsesce țera?.... Dările, greutățile publice, sarcinile ce se înmulțescŭ din di ce merge, ni-au amăritŭ traiulŭ, mămăliga luată din gura copiilorŭ de esecutorĭ fără sufletŭ ne silescŭ se pribegimŭ în lume. Inzadarŭ suntŭ tóte promisiunile D-lui szolgabirĕu, că se va ruga de Inspectorulŭ de dare și acela le va ierta restanțele, le va scări dările — poporulŭ nu mai crede vorbelorŭ góle.

Ți se sfășiă inima de durere privindu-i pe acești nefericițĭ, cum sărută mormintele copiilorŭ părinților, blestĕmându-șĭ sórtea. O sórte! câtŭ de tirană ești! La unii le dai tóte, ér pe alții îi lipsescĭ de tóte! Nu este urmă de pămêntŭ care sĕ nu fiă îngrășiată cu sângele străhunilorŭ noștri. Óre sĕ fi fostŭ ei atâtŭ de rĕi, de blăstĕmațĭ, încâtŭ din sângele lorŭ pentru noi, pentru urmașii lorŭ, sĕ rĕsară numai urgiă, numai chinŭ și vai? O patriă iubită câtŭ de vitregă ai devenitŭ tu pentru noi, pentru noi, carĭ nu amŭ avutŭ în peptulŭ nostru altŭ dorŭ decâtŭ mărirea și prosperarea ta! Nu țĭ e ție milă de fii tĕi, carĭ te părăsescŭ cu decĭ de rane în peptŭ primite dela inimicĭ în rĕsbóie pentru apĕrarea și mărirea ta? Noi țĭ-amŭ câștigatŭ cu pepturile nóstre, noi și strămoșii nostri, cu sângele nostru, țĭ-amŭ pusŭ pe frunte coróna de laurĭ, țĭ-amŭ datŭ mărirea în istoria popórelorŭ înainte de sute de anĭ, și tu nu ne dai, nu ne lașĭ nicĭ atâta locŭ în sînulŭ tĕu unde sĕ ni se îngrópe trupurile? Așa oftéză acești nefericițĭ și apoi plécă plângêndŭ:

„Orĭ ce omŭ suspină e scumpulŭ meu frate"
„Surorile mele inimĭ sângerate"!

Și se ducŭ bribegindŭ.

Secășianulŭ.

Academia Română.

Raportulŭ secretarului generalŭ

asupra lucrărilorŭ Academiei Române în decursulŭ anului 1885—1886.

(Urmare.)

6. Decopiarea de documente din Archivulŭ de Statŭ din Veneția sub îngrijirea D-lui Cechetti și din Biblioteca Marciană sub a D-lui C. Soranzo, continuă și primimŭ numerose copii de documente de celŭ mai mare prețŭ mai cu sémă pentru istoria secolilorŭ XVI, XVII și XVIII.

7. In véra anului trecutŭ Ministeriulŭ Instrucțiunii publice a însărcinatŭ pe bibliotecarulŭ Academiei, D-lŭ I. Bianu, a face o călĕtorie în Galiția pentru cercetărĭ literare și istorice, comunicându-i totŭ odată, că relațiunea despre acéstă călĕtorii sĕ o presinte de a dreptulŭ Academiei.

Academia, ascultândŭ acéstă relațiune, a decisŭ, în ședința dela 10 Octomvre trecutŭ, ca resultatele și informațiunile adunate în acea călĕtoriă sĕ se întrebuințeze pentru completarea colecțiunii Hurmuzaki, dispunêndu-se decopiarea documentelorŭ semnalate. Cu ocasiunea călĕtoriei sale, D-lŭ Bianu a făcutŭ cercetărĭ în mai multe bibliotecĭ și archive ale Galiției, luândŭ însemnărĭ despre documentele privitóre la istoria Românilorŭ. Pe basa acestorŭ însemnărĭ s'a dispusŭ de o cam dată decopierĭ de documente în biblioteca Ossolinski din Lemberg, în Archivulŭ Instituțiunii Stavropighia din acelașĭ orașŭ, în bibliotecele Czartoryski și a Universitățiĭ Jagellonice din Cracovia. S'au primitŭ pânâ acum copii de pe numerose documente din aceste colecțiunĭ și lucrarea continuă.

Cu deosebire istoria relațiunilorŭ Domnilorŭ Moldovei în secululŭ XVII cu Polonia câștigă o mulțime de nóuĕ informațiunĭ de cea mai mare însemnătate.

8. D-lŭ colegŭ V. A. Urechiă, în mai multe ședințe de peste anŭ, a atrasŭ atențiunea Academiei asupra numeróselorŭ documente istorice, carĭ se află prin archivele tribunalelorŭ și curțilorŭ de justiție ale Moldovei.

Spre a mijloci decopiarea celorŭ maĭ prețióse dintre dînsele i s'a pusŭ la disposițiune de cătră Delegațiune 200 leĭ. Copiile câștigate vorŭ aparține materialelorŭ istorice ale colecțiunii Hurmuzaki, cu alŭ cărei fondŭ se facŭ.

IV. *Cercetărĭ și esplorărĭ sciințifice.* Restrînsele mijlóce de carĭ dispune Academia ne permitŭ a da fórte puține însărcinărĭ și a dispune fórte puține cercetărĭ sciințifice de orĭ-ce natură.

1. Suma de 5000 lei trecută în budgetulŭ anualŭ pentru copiarea de documente istorice a fostŭ împărțită între D-nii colegĭ A. Odobescu și G. Barițŭ. Până acum numai D-lŭ G. Barițŭ a trimisŭ mai multe documente copiate în Transilvania și Ungaria, carĭ au fostŭ comunicate Academiei în ședința dela 12 Iulie trecutŭ.

2. In decursulŭ anului s'au datŭ Directorului Museului de anticitățĭ sumele remase pentru Museu din anulŭ trecutŭ, carĭ au fostŭ cerute pentru aducerea anticitățilorŭ descoperite la Adam-Clissi și pentru alte cheltuelĭ ale Museului.

3. Inființându-se Institutulŭ metereologicŭ în Bucurescĭ, Academia, în ședința din 31 Maiu, sub reserva aprobărĭ sesiunii generale, i-a datŭ instrumentele meteorologice cumpărate în anii trecuțĭ și din carĭ o parte s'au deterioratŭ cu ocasiunea incendiului. I s'a datŭ totŭ o dată și suma de 300 lei, care fusese trămisă de județulŭ Iașĭ pentru a se face acolo o stațiune meteorologică.

4. In urma relațiunii verbale făcute de D-lŭ V. Babeșŭ, în sesiunea trecută Secțiunii istorice, asupra cercetărilorŭ archeologice în Bănatŭ cu carĭ a fostŭ însărcinatŭ acum doi anĭ, D-sa va presinta acuma raportulŭ sĕu asupra progreselorŭ ce au făcutŭ aceste cercetărĭ.

V. *Legate și donațiunĭ.* In decursulŭ anului s'au făcutŭ Academiei trei legate testamentare, asupra cărora Academia, în ședințele de peste anŭ, a luatŭ decisiunĭ provisorie, remânêndŭ ca în sesiune generală, conformŭ art. 7 lit. n. din statute, sĕ se ia asupra lorŭ decisiunĭ definitive și sĕ se regulamenteze:

1. Rĕposatulŭ A. I. Dimitriu, fostŭ profesorŭ și directorŭ la scóla comercială din Iașĭ, a lăsatŭ prin testamentulŭ sĕu Academiei douĕ bucățĭ obligațiunĭ 6% de câte 500 lei, cu condițiunea ca sĕ se dea ca premiu celei mai bune compositiunĭ literare pentru scólele comerciale din Iașĭ și pentru biografia sa.

In ședința dela 12 Aprilie Academia a decisŭ a nu primi acestŭ legatŭ.

2. Rĕposatulŭ Gheorghe Sân Marinŭ, proprietarŭ în Bucurescĭ, prin testamentulŭ sĕu a lăsatŭ dece mii lei Academiei Române, alŭ cărorŭ venitŭ va servi de a se da premiurĭ ce vorŭ purta numele sĕu.

Academia, în ședința dela 11 Octomvre a tr., a decisŭ a primi acestŭ legatŭ și după acéstă decisiune s'a și încasatŭ suma fondului.

3. Rĕposatulŭ Dr. M. Gr. Obedenaru, prin testamentulŭ sĕu, a lăsatŭ Academiei nuda proprietate a întregei sale averĭ, fără a impune nicĭ o condițiune asupra întrebuințării ei. Acéstă avere constă în:

a) 3000 francĭ venitŭ în rentă francesă 3%. Titlurile de rentă suntŭ depuse la Banca Franciei, afară de unŭ titlu de 50 francĭ venitŭ, care se afla la rĕposatulŭ.

b) 65,000 lei în scrisurĭ fonciare rurale 7% și 12,000 în scrisurĭ funciare 5% depuse la Banca Națională a Romăniei.

c) Partea rĕposatului din moșia Obedenii, care aduce 12,000 lei venitŭ pe anŭ.

Usufructulŭ averii de sub *a* și *b*, rĕposatulŭ l'a lăsatŭ soției sale câtŭ va trăi; ér usufructulŭ moșiei, fratelui sĕu Pandele pe viĕță. După mórtea acestora întregŭ venitulŭ va fi alŭ Academiei.

Academia, în ședința dela 16 Augustŭ, a decisŭ a se primi acestŭ legatŭ. In consecință s'au făcutŭ formalitățile necesare pentru intrarea în posesiunea averii lăsate.

S'a mijlocitŭ rădicarea valorilorŭ aflătóre la Banca Națională și depunerea lorŭ la Casa de depunerĭ și consemnațiunĭ, dându-se dómnei vĕduve Obedenaru cupónele aceiorŭ valorĭ.

De asemenea s'au luatŭ mĕsurile necesare pentru rădicarea valorilorŭ depuse la Banca Franciei.

După punerea Academiei de cătră Tribunalŭ în posesiunea întregei averĭ, doi din frații rĕposatului au deschisŭ procesŭ asupra succesiunii. D-lŭ colegŭ T. Maiorescu a bine-voitŭ a se însărcina sĕ apere interesele Academiei înaintea justiției în totŭ ce privesce acestŭ legatŭ.

4) Academia nu a putută încă intra în posesiunea legatului ce i s'a făcutŭ de rĕposatulŭ Dimitrie Hagi-Vasile și primitŭ de Academie în ședința dela 13 Ianuarie 1884, din causa unorŭ dificultățĭ, carĭ s'au ivitŭ la esecutarea disposițiunilorŭ testamentului. Regularea acestei succesiunĭ se află înaintea justiției și sperămŭ că ea va lua în curêndŭ soluțiunea dorită.

(Va urma.)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

CANEA, (Insula Creta) 30 Martie. — Admiralulŭ rusescŭ a informatŭ pe ceilalțĭ comandanțĭ ai flotelorŭ europene, că plécă cu flota ruséscă la Smyrna.

SOFIA, 30 Martie. — (Scirea „Agenției Havas") Representanții diplomaticĭ ai puterilorŭ s'au dusŭ erĭ la prințulŭ Alexandru și la ministrulŭ de esterne bulgarŭ, arătându-le că propunerea Italiei (ca sĕ fiă numitŭ prințulŭ ca guvernorŭ alŭ Rumeliei pe timpŭ nemărginitŭ) a fostŭ respinsă de cătră puterĭ; mai departe le arătară, că prințulŭ Bulgariei va trebui sĕ priméscă clausula, ce s'a fostŭ hotărîtŭ în urmă în Constantinopolŭ (numirea s'a ca guvernorŭ pe cincĭ anĭ). Agenții diplomaticĭ declarară mai departe, că décă Bulgaria refusă primirea acestei clausule, puterile europene vorŭ trece simplu la ordinea dilei peste acéstă afacere.

In urma acestora se ținŭ în séra aceleiașĭ dile în Sofia unŭ consiliu estraordinarŭ de miniștri sub președința prințului Alexandru.

DIVERSE.

Unŭ bifteců scumpŭ. — La 14 Martie, a sositŭ la Parisŭ principele de Wales, pentru o scurtă ședere în capitala Franciei. Indată după sosirea lui, principele corónei s'a dusŭ la palatulŭ baronului Rothschild unde fusese învitatŭ la dejunŭ. La masă servindu-sĕ roastbeaf, principele după ce gustă din elŭ dise: »Lucru ciudatŭ! acéstă carne e gătită în tocmai cum mi se servă acasă în tóte dilele la dejunŭ.« Baronésa Rothschild îi replică c'unŭ surisŭ: — »Nu e de mirare, căcĭ am adus'o de la Londra și chiar dela măcelarulŭ înălțimei vóstre.« — Dér, observă principele corónei, și preparațiunea e identică cu cea d'acasă." — Acésta sĕ póte esplica lesne, rĕspunse stăpânulŭ casei, am telegrafatŭ la Londra și am adusŭ d'acolo pe bucătarulŭ clubului junilorŭ cavalerĭ, unde dejunațĭ adesea, ca sĕ vĕ gătéscă acestŭ roastbeaf după placulŭ înălțimei vóstre." După o scurtă tăcere, principele de Wales, împinsŭ de curiositate, se adresă din nou cătră stăpânulŭ casei: — „Scumpulŭ meu baronŭ, suntemŭ vechĭ amicĭ, spune-mĭ câtŭ te-a putută consta acestŭ roastbeaf alŭ meu?" — Baronulŭ Rothschild se sculă, eși și după puține minute reintră dicêndŭ: — „Dimpreună cu remunerațiunea bucătarului patru mii de francĭ."

BIBLIOGRAFIĂ.

Amiculŭ familiei, diarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ literarŭ cu ilustrațiunĭ, redactorŭ *N. F. Negruțiu.* Anulŭ X, numĕrulŭ 6. Broșura dela 15/27 Martie conține urmĕtórele: „Legenda vulturului" poesiă de Georgiu *Simu.* „Oh! spune-mĭ ce gândescĭ?«, poesiă de Florianŭ *Sĕlăgianŭ.* »Babeta« romanŭ originalŭ de Theochar *Alexi.* „Puterea amorului«, novelă de *Paulina C. Z.* »Rovinarŭ.« „Privire asupra literaturei române", de *A. Drăghicescu.* „Numerii 76 și 77", narațiune de *I. Tanco.* »Diverse«. »Bibliografiă«. „Ghiciturĭ". *Gherla,* imprimăria „Aurora".

Mica revistă, fóia societății ómenilorŭ, carĭ sciu cetĭ, apare odată pe lună. Anulŭ I, numĕrulŭ 1 dela 15 Februarie conține urmĕtórele: „Introducțiune." „Statutele societății ómenilorŭ, carĭ sciu cetĭ". „Doctoriă pentru sócre", comediă în 1 actŭ de Costache *Radu.* „Formele și transformațiunile concurenței" de G. de *Molinari.* „Cronică". *Bacău,* tipografia „Tĕutŭ" 1886.

Numere singuratice à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei" se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 29 Martie st. n. 1886

Rentă de aurŭ 4%	102.25	Bonurĭ croato-slavone	104.75
Rentă de hârtiă 5%	94.90	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	152.75	Imprumutulŭ cu premiu ung.	121 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.10	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 —	Renta de hârtiă austriacă	84.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115.—	Renta de arg. austr.	84.70
Bonurĭ rurale ungare	105 —	Renta de aurŭ austr.	114 20
Bonurĭ cu cl. de sortare	103 —	Losurile din 1860	139 75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.75	Acţiunile băncei austro-ungare	875 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.80	Act. băncei de creditŭ ung.	304.25
Bonurĭ rurale transilvane	104 80	Act. băncei de creditŭ austr.	298.—
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
		Napoleon-d'orĭ	999.—
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61 65
		Londra 10 Livres sterlinge	125.70

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 15 Martie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	94—	95—
Renta rom. amort. (5%)	96¼	96¾
» convert. (6%)	89—	89½
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	31—	33—
Credit fonc. rural (7%)	102½	103¼
» „ „ (5%)	86½	87—
» » urban (7%)	99¼	100—
» » » (6%)	92½	93½
» » » (5%)	83—	83¼
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14 ¾	14—
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.00—	2.03

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 30 Martie st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.67	Vând.	8.70
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.97	»	10.—
Lire turcescĭ	»	11.20	»	11.30
Imperialĭ	»	10.20	»	10.30
Galbenĭ	»	5.86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	124.—	»	125.½
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	7.45	—
Predealŭ	—	—	12.50	—
	—	—	1.09	—
Timişŭ	—	—	1.40	—
Braşovŭ	—	—	2.27	—
	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Haşfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighişóra	10.29	—	8.01	—
	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	—	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	—	7.43	—
Aiudŭ	2.55	—	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	—	9.12	—
Ghirişŭ	4.09	—	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Cluşiu	5.56	—	12.59	—
	6.08	—	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	—	—	11.04
Ciucia	8.28	—	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	—	—	2.05
Mezŏ-Telegd	10 01	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare	10.37	—	—	4.06
	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	12.59	—
Szolnok	2.58	—	4.45	8.22
Buda-pesta	6 00	—	10.05	10.30
Viena	6.35	—	10.50	—
	3.00	—	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	—
Budapesta	6.47	—	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	—	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	—	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	—	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezŏ-Telegd	—	—	10.28	2.34	—
Rév	—	—	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	—	1.31	4.26	—
Huiedin	—	—	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Cluşiu	—	—	5.05	6.43	—
	12.05	—	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	—	—	8.51	—
Cucerdea	3.12	—	—	9.31	—
	3.32	—	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	—	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	—	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.02	—	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mic	7.00	—	—	12.36	—
Mediaşŭ	[illegible]	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	—	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Braşovŭ	—	—	—	7.14	1.09
	—	—	—	—	1.50
Timişŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ	—	—	—	—	3.23
	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	—	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2.35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	12.00	4 5[illegible]
	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8 00
Szolnok	11.02	3.44	11.40
	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3.37	7.53	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroşeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7.05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşeni	10.43	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24
Aradŭ	7.50	3.10	7.40

Petroşeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşeni	6.49	9.33	5.28
Baniţa	7.27	10.14	6.08
Crivadia	8.06	10.54	6.45
Pui	8.50	11.37	7.35
Haţegŭ	9.31	12.17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8 44
Simeria	10.53	1.35	9.15

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ.